

8 ta' Mejju, 1958

Imhalef:—

Onor. Dr. J. Caruana Colombo, B.Litt., LL.D.

Salvatore Bezzina pr. et ne.

versus

Onor. Nutar Joseph Abela LL.D., et ne.

**Atti "Jure Imperii" — Licenza — Importazzjoni —
Kompetenza — Art. 3 tal-Att IV tal-1947.**

Min jitlob licenza minn għand il-Gvern taht is-"Supplies and Services Act, 1947", b'leż j'mporta xi oġġett kontrollat, hu obligat jirrispetta l-kondizzjonijiet li jigu mposti fil-licenza; u jekk fost dawn il-kondizzjonijiet ikun hemm d'k li l-importatur ma jistgħax ibiegħ l-oġġett importat bi prezz anqas

minn dak imsemmi fil-liċenza, dak l-importatur ma jistgħax jalleġa li l-Gvern ma setgħax j'imponi dik il-kondizzjoni għalhekk hiġa ingusta; għax id-diskrezzjoni tal-Gvern fil-koncessjoni tal-liċenzi ma tistgħax tiġi sindakata mill-Qorti għal dak li jirrigwarda l-espedjenza tagħha, billi l-provvedimenti amministrattivi ma humiex sugġetti għas-sindakat tal-Qorti, meta jidher li l-tribunali jidher li l-awtorità li temanahom u fiġu mahruġin bil-forma li trid il-liġi. Il-Qorti jistgħu biss jara jekk dak il-poter operarku eżerċitar il-fakoltà li għandu skond il-liġi u bil-formalitajiet li t'ppreskrivi l-istess liġi.

Fil-każ preżenti, l-attur kien ottjona liċenza mill-Gvern biex jimporta ċilindri tal-gas, bil-kondizzjoni li jbiegħhom hawn Malta bi prezz mhux anqas minn dak stabbil't fil-liċenza. In segwitu l-Gvern ippermetta lill-Gas Board li jimporta ċilindri simili u jbiegħhom bi prezz inferjuri għal dak stabbil't fil-liċenza tal-attur. L-attur harrek lill-Gvern, u talab dikjarazzjoni li l-kondizzjoni mposta mill-Gvern fil-liċenza tal-attur kienet nulla u bla effett, u b'raġuni aqua sakemm kondizzjoni simili ma tiġix imposta relattivament għal kull importazzjoni ta' ċilindri ta' gas likwidu. U l-Qorti ddikjarat l-inkompetenza tagħha li tiegħu konfizzjoni ta' dik il-talba, għax il-liċenza kienet mahruġa minn min kellu jidher u nharġet bil-forma li trid il-liġi; u li għalhekk hiġa ma setgħetx tissindaka l-kondizzjonijiet tal-liċenza. U hekk esklu diet l-attur mid-domanda.

Il-Qorti:— Rat l-att ta' eżerċizzjoni, li bih l-atturi fil-kwalità tagħhom fuq imsemmija, wara li jippremettu illi lilhom ġew mahruġin liċenzi ta' importazzjoni għall-gas likwidu mill-konvenut nomine, fejn giet apposta l-kondizzjoni li l-prezz tal-bejgħ tal-istess gas likwidu ma jistgħax ikun anqas minn £1.5.0. għal kull ċilindru ta' 10Kg.; u illi, inoltre, il-Gas Board issa hareġ avviż li hu sejjer ifornixxi gas likwidu f'ċilindri ta' 10Kg. l-wiehed bil-prezz ta' £1.2.6 kull ċilindru. u dan ovvjament għaliex il-kondizzjoni apposta lilhom kif ġa msemmi ma gietx ukoll apposta lill-Gas Board dwar il-gas likwidu mportat mill-istess Board; u illi l-istess kondizzjoni apposta lilhom hiġa invalida, għaliex manifestament ingusta u illegali, u kozzanti ma' kull prinċipju ta' dritt naturali u ta' konkurrenza fil-kummerċ,

apparti milli wkoll kuntrarja għall-interess publiku, u dan aktar u aktar in vista tal-fatt li l-istess kondizzjoni ma gietx imposta lill-Gas Board, kif ga ntqal; jitolbu illi, premessi d-dikjarazzjonijiet neccessarji u mogħtija l-provvedimenti opportuni, jiġi minn din il-Qorti dikjarat u deċiż li l-imsemmija kondizzjoni mposta lilhom, fis-sens li ma jistgħux ibiegħu l-gas likwidu minnhom importat taħt il-liċenzi lilhom mogħtija b'anqas minn £15.0 kull ċilindru ta' 10Kg., hija nulla u bla effett, u għalhekk ma torbothomx; u dan, b'raġuni aqwa, sakemm kondizzjoni simili ma tiġix imposta relattivament għal kull importazzjoni ta' ċilindri ta' gas likwidu. Salva kull azzjoni tad-danni skond il-liġi. Bl-ispejjeż;

Omissis;

Rat in-nota ta' eżcezzjonijiet tal-konvenut fil-kwalità premessa, li biha jeċċepixxi illi l-ġhotti ta' liċenzi għall-importazzjoni f'dawn il-Ġzejjer ta' oġġetti kontrollati, kif ukoll il-kondizzjonijiet apposti fl-istess liċenzi, huma provvedimenti amministrattivi li l-espedjenza tagħhom mhix sindakabbli għudizzjarjament, ġa ladarba jkunu saru mill-awtorità kompetenti u fil-forma li trid il-liġi; salvi eżcezzjonijiet oħra;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi fil-25 ta' Marzu 1956 giet mill-konvenut nomine mahruġa liċenza lill-attur Bezzina għall-importazzjoni ta' elf (1000) ċilindru ta' 10Kg. gas likwidu, u fid-9 ta' April 1958 giet mill-istess konvenut nomine mahruġa liċenza lill-atturi l-oħra wkoll għal elf (1000) ċilindru ta' 10Kg. gas likwidu. F'kull waħda miż-żewġ liċenzi giet apposta l-kondizzjoni li ċ-ċilindri ma setgħux jinbiegħu, jew b'mod ieħor jiġi dispost minnhom, bi prezz anqas minn 25s. għal kull wieħed minnhom. Jingħad f'dawk il-liċenzi li l-istess kienu qegħdin jiġu konċessi taħt il-kondizzjonijiet generali ndikati fl-Importation (Control) Regulations, 1948. Gie pruvat li l-Gas Board importa wkoll ċilindri ta' 10Kg. gas likwidu li għalihom il-konvenut nomine ma appona ebda kondiz-

zjoni kif kellihom jinbieghu jew jigi dispost minnhom, u li l-istess Board iddecieda illi jbieghhom bil-prezz ta' £1.2.6. l-wiehed;

Illi l-atturi jippretendu li l-kondizzjoni apposta mill-konvenut nomine għall-bejgħ ta' cilindri minnhom importati hi invalida, u dan għar-raġunijiet minnhom imsemmijin fiċ-ċitazzjoni. Il-konvenut nomine jissottometti, mingħajr preġudizzju, li jipprova, jekk ikun hemm bżonn, li l-imsemmija kondizzjoni minnu apposta f'dawk il-liċenzi hi f'kull aspekk valida, li l-operat tiegħu fil-ghoti tal-imsemmijin liċenzi, sakemm magħmul minnu fil-forma li trid il-ligi, mhux sindakabbli gudizzjarjament;

.....Ikkunsidrat, fuq din l-eċċezzjoni;

Illi, skond ir-regolamenti mahruġa mill-Eċċellenza Tiegħu l-Gvernatur bis-saħħa tal-art. 3 tas-Supplies and Services Act, 1947 (Att nru. IV tal-1947), u preċiżament b'dak nru. 3, l-importazzjoni "of all goods" f'dawn il-Gżejjer hi projbita hliet taht l-awtorità ta' liċenza mogħtija mill-Ministru tal-Industrija u Kummerċ jew delegat tiegħu, u kemm il-darba jitharsu l-kondizzjonijiet kollha li jkun hemm mal-liċenza u d-dispożizzjonijiet kollha tal-imsemmija regolamenti. Evidentement, kien minhabba dan ir-regolament li l-atturi applikaw biex jimportaw dawk iċ-cilindri ta' gas likwidu, ċjoè biex jottjenu liċenzi għall-importazzjoni tagħhom, għaliex mingħajrhom ma kienx ikun possibbli għalihom jeffettwaw din l-importazzjoni; u din il-liċenza minnhom mitluba għet konċessa lill-atturi, kif issemma, "under the general conditions laid down in the Importation (Control) Regulations, 1947", u "subject to the additional condition that the cylinders are not sold or otherwise disposed of at a price less than 25s. per cylinder of 10 kilos". Hu għalhekk ċar li l-atturi ġew permessi li jimportaw hawn Malta l-istess cilindri bil-patt li huma jharsu l-kondizzjonijiet indikati fil-liċenza lilhom mogħtija u l-kondizzjonijiet kollha tar-regolamenti msemmija; jigi fieri, biex l-atturi setgħu jimportaw iċ-cilindri, kien hemm bżonn li jkollhom minn qabel il-liċenza li nħarġitilhom, u fil-istess hin jaċċettaw, kif aċċettaw, li jharsu tant il-kondizzjoni addizzjonali apposta f'kull waħda mill-liċenzi mah-

ruġa lilhom, èjoè li ma jistgħux ibieghu jew xort'ohra jiddisponu minn kull wiehed miè-èilindri mportati bi prezz anqas minn 25s, kemm il-kondizzjonijiet indikati f'dawk ir-regolamenti;

Illi l-atturi jissottomettu li l-konvenut nomine ma setgħax japponilhom l-imsemmija kondizzjoni addizzjonali biex huma jkunu jistgħu jimportaw iè-èilindri ta' gas likwidu, għaliex l-istess hi ingusta. Però, fost ir-regolamenti ġa msemmija, li tahtom ġew mahruġa k-kewġ lièenzi, hemm dak 5(1), li bih il-konvenut nomine, fil-fehma diskrezzjonali tiegħu, meta kkonçeda l-hruġ ta' dawk il-lièenzi, seta' jagħmel dawk il-kondizzjonijiet li kienu jidhru xierqa bla ma jagħti ebda raġuni tal-għemil tiegħu, jiġifieri insindakabbilment. L-atturi habtu jissottomettu, għalkemm b'mod ferm ġeneriku, li l-imsemmijin regolamenti huma "ultra vires"; imma, apparti li, kif jidher miè-èitazzjoni, din il-Qorti mhix imsejja biex tetamina u tiddeç:di jekk dawn ir-regolamenti humiex "intra" jew "ultra vires", l-istess atturi ma baqgħux jinsistu fuq din il-kwistjoni. Dawn ir-regolamenti ma jikkostitwux semplicement direttivi jew espozizzjoni ġenerali ta' policy li normalment tkun sejra jew qegħdha tiġi segwita mill-awtorità li temanahom, imma huma regolamenti ta' ligi vincolanti, għaliex ġew mahruġa mill-Gvernatur fil-Kunsill u ntqegħdu fuq il-mejda tal-Assemblea Legis'attiva, li fi zmien għoxrin ġurnata li bdew minn dik li fiha ġew imqegħdha quddiemha ma ddeçidietx b'riżoluzzjoni li kellhom jiġu mħassra jew emendati. Għalhekk dak il-poter diskrezzjonali ġie mogħti lill-konvenut nomine mill-ligi, u kwindi d-diskrezzjoni tiegħu użata minnu fil-hruġ tal-imsemmija lièenza b'dik il-kondizzjoni addizzjonali ma tistgħax tiġi sindakata mill-Qorti għal dak li jirrigwarda l-espedjenza tagħha, għaliex il-provvedimenti amministrattivi mhumiex sugġetti għas-sindakat tal-qrati meta jidhlu fl-attribuzzjonijiet tal-awtorità li temanahom, u jiġu mahruġa bil-forma li trid il-ligi; il-qrati jistgħu jaraw biss jekk dak il-poter ġiex eżerçitat skond il-ligi u bil-formalitajet li jmiss; fil-każ in ispeçje, jekk l-imsemmijin lièenzi ġewx mahruġa

minn min kellu joroghom u jekk inhargux fil-forma li trid il-ligi. Fil-fatt dawn ir-rekwiżiti huma kollha soddisfatti;

Għal dawn ir-ragunijiet;

Tilqa' l-eċċezzjoni msemmija tal-konvenut nomine, u teskludi l-atturi mill-istanza proposta; bl-ispejjeż kontra tagħhom.
